

RECEPCIJA SLOVENSKE MLADINSKE KNJIŽEVNOSTI DOMA IN V TUJINI

Milena Mileva Blažič

Pedagoška fakulteta, Ljubljana

UDK 821.163.6–93.09(497.4+100)"1800/2010"

Članek se osredotoča na dvestoletni razvoj slovenske mladinske književnosti prek literarnovednih prispevkov. V tem obdobju razlikujemo pet recepcij. Prva, vzgojna recepcija (1800–1850) vsebuje le versko-vzgojna dela in prevode. V obdobju 1850–1900 je potekala druga, pedagoška recepcija, v letih 1900–1950 pa tretja, estetska recepcija na ravni literarno-vednih člankov. Sledila je četrtta, strokovna recepcija, in sicer prek monografij (1950–1980), nato pa se je postopoma začela pojavljati peta, znanstvena in mednarodna recepcija s članki v angleščini (1980–2010).

mladinska literarna veda, recepcija, Slovenija, slovenska mladinska književnost, tujina

The paper focus on two centuries of Slovene children's literature by considering scholarly criticism. In this period we differentiate five receptions. The first (1800–1850) is didactic and relates only to religious and translated texts. The second (1850–1900) is pedagogic and relates to schoolbooks and collections. The third (1900–1950) is aesthetic, based on scholarly articles. The fourth (1950–1980) is characterised by academic monographs. The fifth (1980–2010) is the academic and international reception.

children's literary criticism, reception, Slovenia, Slovene children's literature, in foreign countries

Uvod

Mladinska književnost je obenem tudi mlada literatura (Dović 2003: 17), zaradi primankljaja primarne in sekundarne literature pa ima tudi obrobno mesto v osrednji književnosti za odrasle, ki je bila tradicionalna. Danes ima kot mlada literatura večji prostor svobode (npr. avtorice, imaginacija, žanrska pestrost (npr. pravljice), novi naslovnik (otroci), prevodi, priredbe in/ali predelave, nova senzibilnost ipd.), je bolj vitalna (npr. statistika knjižnične izposoje – na vrhu so mladinski avtorji) in tudi bolj prodorna na področju mednarodne recepcije.

Pedagoška recepcija 1850–1900

Razvoj primarne literature – slovenske mladinske književnosti – je bil nujen pogoj za razvoj mladinske literarne vede, ker sta soodvisna dela literarnega sistema, ki se je začel razvijati z omembami otroških in/ali mladinskih knjig ob koncu 19. stoletja. Pojavljati so se začeli drobci sekundarne literature, npr. beležke, kritike, ocene,

poročila, zapisi o knjigah, tudi v *Domu in svetu, Ljubljanskem zvonu, Popotniku* (npr. Fran Levec, Andrej Žumer, Anton Kosi, Anton Aškerc idr.). Pomembno vlogo pri recepciji mladinske književnosti je imela publikacija *Pedagoški letopis* (1901–1920), v kateri je Josip Brinar pisal literarnozgodovinske članke in ocene del. Med prve, ki so pisali o recepciji slovenske mladinske književnosti, spada torej **Josip Brinar**, ki je leta 1897 v časopisu *Popotnik* objavil Mrvico o mladinskih spisih. Kasneje je objavljal v *Pedagoškem letopisu* in *Pedagoškem zborniku*. Zavzemal se je za kakovostno slovstvo kot del pedagoške stroke.

Estetska recepcija 1900–1950

Slovenska mladinska književnost je imela skromno recepcijo v domači javnosti (1850–1900), zato je težko zaslediti njeno recepcijo v tujini (1900–1950). Po do zdaj najdenih virih je bil prvi odmev slovenske (mladinske) književnosti v tujini knjiga **Artura Cronie Ottone Župančič** leta 1928.

V času 1900–1950 je bila recepcija mladinske književnosti na ravni člankov in domače recepcije. Relevantne članke je pisal **Boris Orel**: *Martin Krpan* (1932), *Iz sodobnega mladinskega slovstva* (1932), *Pogledi na mladinsko književnost* (1934), *Pravljica v stiski* (1934). Zanimiva je *Bibliografija del slovenskih pisateljic do konca 1935* (1936) **Zlate Pirnat**, v kateri je predstavila avtorice (pisateljice, prevajalke in glasbenice) abecedno, tematsko in kronološko, z izvirnimi in prevodnimi deli. Upoštevala je tudi dela za otroke avtoric Lee Fatur, Anke Nikolič (prevod *Pravljice o Gralu*, 1927), Ljudmile Prunk Utva idr. Pri tematskih pregledih in izvirnem leposlovju je uvedla posebno kategorijo – mladinski spisi (Anica Černej, Marijana Grasselli, Marija Grošelj, Kristina Hafner, Vida Jeraj, Marijana Kokalj Železnova, Manica Koman, Luiza Pesjak, Ljuba Prenner, Ljudmila Prunk, Minka Sever, Ilka Vašte Burger, Marija Wrigler in Anica Žemlja). Med literarnimi znanstvenicami je upoštevala Marjo Boršnik in Silvo Trdina. **Luigi Salvini** je v knjigi *Liriche slovene moderne* pisal o slovenski poeziji in objavil prevode pesmi Otona Župančiča, Dragotina Ketteja, Alojza Gradnika idr. **Tomaso Siliani** je v delu *Rassegna italiana politica letteraria e artistica* (1938) omenil Alojza Gradnika, Joža Lavrenčiča in Srečka Kosovela. Edina omemba mladinskega dela je iz leta 1927, in sicer gre za Bevkovo *Kresno noč* s predgovorom Umberta Urbanija. Recepcija slovenske (mladinske) književnosti je bila fragmentarna, osredotočena predvsem na avtorje iz zamejstva, Bevka in njegovo delo, vendar je bila to tudi pot razvoja.

Strokovna recepcija 1950–1980

V tem času so začele izhajati profesionalne monografije s področja mladinske literarne vede, sprva v tujini (Kazimir Humar), nato pa tudi v Sloveniji, kar je sicer protislovno. Tudi prva doktorata s področja mladinske književnosti sta nastala v tujini (na Sorboni in Dunaju). **Kazimir Humar** je leta 1950 izdal *Pregled slovenskega mladinskega slovstva* (72 strani), leta 1955 pa drugo izdajo z naslovom *Slovensko mladinsko slovstvo* (92 strani), v kateri je dodal poglavje o mladinskih časopisih in

kazalo. Obe knjigi sta izšli v Gorici in sta bili namenjeni slovenskim srednjim šolam. Humar uporablja znanstveni aparat ter citiranje virov in literature. Knjigo je razdelil na poglavja: 1) otroška pesem (ljudska in umetna), 2) umetno mladinsko pesništvo (19. stoletje in moderna) in 3) mladinski časopisi. Humar je ljudsko pesem definiral in klasificiral po zgledu Karla Štreklja iz zbirke *Slovenske narodne pesmi – Pesmi otroške* (1895). Kot avtorje za otroke obravnavata Urbana Jarnika, Matevža Ravnikarja, Antona Martina Slomška, Frana Jerišo, Ivana Navratila, Štefana Kocjančiča, Frana Levstika, Josipa Stritarja, Dragotina Ketteja, Otona Župančiča, Franca Ksaverja Meška, Frana Milčinskega in Engelbertha Gangla. **Martina Šircelj** je v letih 1963 in 1975 v reviji *Le livre Slovène*¹ objavila prispevka o slovenski mladinski književnosti. Leta 1979 je v isti reviji **Marjana Kobe** objavila tretji članek, skupaj z **Marušo Avguštin** pa sta v Slovenski sekciji IBBY objavili dvojezični literarnozgodovinski pregled (1996) in trijezično delo *Slovenska mladinska književnost in ilustracija/Slovene children's literature and illustration/Slowenische Jugendliteratur und Illustration* (1998). Arturo Cornia je v italijanski monografiji *La letteratura giovanile jugoslava* leta 1968 pisal o srbski in hrvaški mladinski književnosti, **Martin Jevnikar** pa je dodal poglavje o slovenski mladinski književnosti in dodatek o slovenskih pesmih. Citiral je primarno in tudi sekundarno literaturo ter navajal citate iz književnih besedil, predvsem klasikov in sodobnih klasikov s področja književnosti za odrasle, ki so postopoma postajali mladinsko branje. Omenil je tudi nekatere avtorice, npr. Luizo Pesjak. **Tatjana Hojan** se je v Slovenskem šolskem muzeju ukvarjala z zgodovino slovenskega šolstva. Članek *Delež učiteljstva pri slovenskih knjižnih zbirkah za mladino do leta 1914*² prikazuje pedagoško recepcijo slovenske mladinske književnosti (Hojan 1975: 319). Preko recepcije slovenske mladinske književnosti 1853–1914 je vidna slovenizacija šolstva in pedagogizacija književnosti. **Marijavera ali Vera Bokal** je leta 1976 doktorirala na univerzi na Dunaju s temo *Slowenische Kinder- und Jugendliterature von 1945–1976*. Del disertacije je objavila v reviji *Otrok in knjiga*, in sicer poglavji Fantastična pripoved (1979) ter Pravljica in njene sorodne zvrsti (1980),

¹ Revija *La livre Slovène* je izhajala v letih 1963–1991 pri Društvu slovenskih pisateljev v francoščini in se je leta 1991 preimenovala v *Litterae slovenicae* oz. *Slovene literary magazine* ter nadaljevala izdaje v angleščini.

² V članku so omenjene nekatere najreprezentativnejše knjižne zbirke za mladino iz obdobja 1850–1914: rokopisni zbirki Andreja Praprotnika *Cvetličice za slovensko mladino* (1853) in *Darek pridani mladosti* (1861–1863), 22 zbirk prevodov *Cvetja iz domaćih in tujih logov* Antona Janežiča (1861–1867), *Zlate orehe* urednika Ivana Tomšiča (1866) in *Gledališke igre za slovensko mladino* (1875), ki so posebna zbirka v reviji *Vrtec*. Avtorica navaja še naslednje podatke: zbirka *Knjižnica slovenskej mladini* (1878) s prvim delom *Dragoljubci* (1879); v Mariboru je leta 1885 začela izhajati zbirka *Ljudska knjižnica* (ur. Lavoslav Kordeš); zbirka *Knjižnica za mladino* je začela izhajati leta 1886 po češkem zgledu; leta 1888 je Fran Hubad začel izdajati *Knjižnico Družbe sv. Cirila in Metoda*, v kateri so izdali 14 knjig, založnik Giontini je v Ljubljani od leta 1890 izdajal *Knjižico za otroke*, v kateri je objavil 12 enot za otroke od 6. do 8. leta; od leta 1891 je Katoliška tiskarna ljubljanskih bogoslovcev izdajala *Pomladni glas* (1891–1900); zbirka *Zabavna knjižnica za slovensko mladino* je začela izhajati leta 1892, urednik je bil Anton Kosi; Zaveza slovenskih učiteljskih društev je od leta 1888 izdajala *Knjižnico za mladino*, kasneje *Mladinsko knjižnico* (1899); zbirka *Zabavni listi za slovensko mladino* je izhajala od leta 1898; v zbirki z naslovom *Legova mladinska knjižnica* 1906–1909 so izšle tri knjige; Slovenska šolska matica je leta 1901 začela izdajati pedagoške knjige; *Slovstveno knjižnico* je od leta 1891 izdajala Družba sv. Mohorja kot »snopič za mladino«.

v nemščino pa je prevedla mladinsko delo Vitomila Zupana *Weisse Raketen fliegen nach Amsterdam* (1981).

Znanstvena in mednarodna recepcija 1980–2010

Zlata Pirnat Cognard je leta 1975 zagovarjala doktorat na Sorboni, ki je izšel tudi kot znanstvena monografija z naslovom *Pregled mladinskih književnosti jugoslovenskih narodov (1945–1968)*, v slovenščino pa je monografijo, ki obsega 478 strani, leta 1980 prevedla Barbara Šega Čeh. V njej so obravnavane poezija, proza in daljša proza v 1) srbski, bosansko-hercegovski, črnogorski, 2) hrvaški, 3) makedonski in 4) slovenski mladinski književnosti. Na koncu monografije so ugotovitve, opombe, biografski podatki in bibliografija mladinskega leposlovja 1945–1968 ter bibliografija del za monografijo. Avtorica je pri obravnavi slovenske mladinske književnosti 1945–1968 napisala tudi uvod. V monografiji je slovensko mladinsko književnost ovrednotila kot izvirno in jo podrobno obravnavala, poudarila je literarne like, npr. Najdihojco in Cicibana, v poglavju o krajsi prozi pa navedla tudi prevode (C. Shmidta) in omenila A. M. Slomška. Dragocena je tudi bibliografija, v kateri so navedene leposlovne in strokovne enote, ki so današnjemu strokovnemu bralcu manj znane, vendar izredno dragocene. Avtorica se identificira kot slovenska mladinska pisateljica, rojena na Hrvaškem in živeča v Franciji. **Borut Stražar** je monografijo *Književnost za otroke: gradivo za vzgojiteljice pripravnice* izdal najprej leta 1980, leta 1982 pa kot dopolnjeno izdajo, v kateri je definiral in klasificiral mladinsko književnost. Posebno pozornost je posvetil slikanici in ilustrirarni knjigi ter pravljici, zgodbam o živalih, prozi, poeziji in dramatiki. Kot zanimivost lahko omenimo, da je napisal posebno poglavje o humorju v književnosti za otroke. Na koncu monografije je navedena periodika oz. revije in časopisi ter didaktični del (interpretacija besedne umetnine) in pomen knjige v vrtcih (npr. Knjižni kotiček). Avtor je, če upoštevamo kontekst, napisal profesionalno monografijo, citiral je izvirne vire, vključeval avtorice, ilustratorke ter pri literaturi citiral tudi tuje vire (npr. Klaus Doderer).

Posebno pozornost si v mladinski literarni vedi zasluži **Marjana Kobe**, tudi zato, ker je prva doktorica znanosti s področja mladinske književnosti (1992), ki je celostno razvijala in raziskovala področje mladinske književnosti ter z monografijo *Pogledi na mladinsko književnost* (1987) tudi uveljavila mladinsko literarno vedo. O slovenski mladinski književnosti je napisala dva članka: *La livre Slovène* (1979) in *Slovenska mladinska književnost in ilustracija* (1998, skupaj z Marušo Avguštin). Marjana Kobe je ena izmed redkih znanstvenic, ki je raziskovala področje izvirne slovenske mladinske književnosti ter ga literarnozgodovinsko in literarnoteoretično spremljala. Zaslужna je za sistemsko uveljavitev področja v *Enciklopediji Slovenije*, kjer je napisala geslo o mladinski književnosti. Področje je razdelila na poezijo, prozo in dramatiko. Posebno poglavje je napisala o slikanici in revijah. Leta 2004 je Sekcija za mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev izdala antologijo sodobne slovenske proze *Tales growingup into secrets: an anthology of contemporary Slovene youth literature*, ki sta jo uredili **Vanesa Matajc** in **Barbara Pogačnik**. Predgovor o poeziji

je napisal Igor Saksida, o prozi pa Dragica Haramija. Oba predgovora sta nujna za razumevanje konteksta slovenske mladinske književnosti, namenjene recepciji v tujini. Antologija vsebuje izbor sodobnih slovenskih mladinskih avtorjev s spremnimi besedami, njen namen pa je promovirati recepcijo mladinske literature v tujini.

Po letu 1970 se je nadaljevalo spremljanje mladinske književnosti z uveljavljenim in nadgrajenim knjižničnim pristopom iz 60. let, za kar so poskrbele Martina Šircelj, Alenka Gerlovič in Marjana Kobe s knjigo *Ura pravljic* (1972). Pomemben je bil prevod knjige Paula Hazarda *Knjige, otroci in odrasli ljudje* (1973) s predgovorom Martine Šircelj in tudi monografija *O knjigah in knjižnicah za mladino* (1977). Prelomnico v mladinski literarni vedi predstavlja poglavje v znanstveni monografiji Jožeta Pogačnika *Slovenska književnost III*, v kateri je leta 2001 **Igor Saksida** objavil poglavje *Mladinska književnost*. Že leta 2000 pa je Dragica Haramija izdala znanstveno monografijo *Slovenska realistična avanturistična mladinska proza*. V *International companion encyclopedia of children's literature* iz leta 1996 je Sheila Ray Slovenijo predstavila zelo skromno, v naslednji izdaji pa ji je **Peter Hunt** (2004: 1190–1193) posvetil več pozornosti.

Dvojezična izdaja nagrajenih avtorjev *Meadow of secrets: national awards: Slovene writers for children and youth, Slovene book illustrators* (v nemščini in angleščini) je bila namenjena za frankfurtski knjižni sejem 2007, 2009 in 2010. **Dragica Haramija** je sodelovala pri katalogih ali iz izborom in/ali spremno besedo, leta 2009 pa je izdala znanstveno monografijo *Sedem pisav: opusi sedmih sodobnih slovenskih mladinskih pisateljev*. S pisateljico Janjo Vidmar sta leta 2009 sooblikovali katalog za bolonjski knjižni sejem *Slovenia's best for young readers*. V slovenski mladinski književnosti izstopajo nekateri avtorji, katerih dela so prevedena v tuje jezike, med njimi pa je treba poudariti Svetlano Makarovič in prevode njenih šestdesetih pravljic v angleščino (*Svetlana's Fairy Tales*, 2008).

Javna agencija RS je leta 2010 nadaljevala s katalogom *Slovenia's best for young readers*, ki ga je 2008–2009 izdajala Gospodarska zbornica Slovenije. Gre za pregleden katalog izbranih mladinskih avtorjev in ilustratorjev s kratkimi biobibliografskimi oznakami ter naslovnico, namenjen predvsem recepciji izvirne slovenske mladinske književnosti na knjižnem sejmu v Bologni. Literarnosistemsko prelomnico predstavlja uvrstitev mladinske književnosti v kontekst slovenske književnosti 1980–2010, tudi v zborniku *Sodobna slovenska književnost* (1980–2010) s prispevkom **Mateje Pezdirc Bartol** Slovenska mladinska književnost (1980–2010).

Recepcija slovenske mladinske književnosti po 2010

V obdobju 1980–2010 in tudi po letu 2010 so izšle specializirane znanstvene monografije, ki so analizirale recepcijo posameznega žanra in/ali avtorja. Leta 2008 je **Metka Kordigel Aberšek** objavila *Didaktiko mladinske književnosti*, v kateri je predstavila didaktični vidik recepcije slovenske mladinske književnosti v osnovnih šolah. **Dragica Haramija** je leta 2011 izdala monografijo, posvečeno avtorski slikaricni, z naslovom *Lila Prap: pravljičarka, ki misli v podobah in zapisu v znakih/*

a storyteller who thinks in images and writes in signs. Nedvomno Lila Prap po letu 2000, posebej po 2010, med slovenskimi mladinskimi avtorji najbolj izstopa, predvsem z avtorskimi slikanicami oz. ilustracijami. Številne njene avtorske slikanice so prevedene v tuje jezike, vendar je treba poudariti, da gre za slikaniško knjižno obliko, v kateri prevladujejo ilustracije, po katerih je avtorica prepoznavna v domači in tuji javnosti. V ta namen je o avtorici posnet tudi dokumentarni film, namenjen recepciji doma in v tujini.

V reviji *CLCWeb: Comparative Literature and Culture* je bil leta 2011 objavljen članek o mladinskih književnostih v jugovzhodni Evropi, kjer je kot prvo poglavje obravnavana slovenska mladinska književnost. V isti reviji je leta 2013 izšel članek³ o slovenskih pravljičarkah v evropskem kontekstu. Ena izmed bistvenih ugotovitev članka je, da je slovenska pravljičarka Josipina Turnograjska leta 1853 prva v Evropi objavila pravljico (*Rožmanova Lenčica*). Še pomembnejše pa je spoznanje, da so bili slovenski pravljičarji in pravljice sinhronizirani tudi v nekaterih evropskih državah. Leta 2014 je izšel pregledni katalog Javne agencije za knjige, ki je promoviral sodobno slovensko mladinsko književnost na knjižnem sejmu v Bologni. Uvodno spremno besedo o avtorjih in ilustracijah z naslovom *Izvirnost sodobne slovenske mladinske književnosti* je napisala Katja Stergar.

Povzetek

Slovenska mladinska književnost ima okrog dve stoletji razvoja in pet recepcijskih faz. Prva je vzgojna recepcija od 1800 do 1850, ki ni potekala na slovenski, ampak na prevodni (Christoph von Šmid idr.), tematsko pa zlasti versko-vzgojni literaturi (Anton Martin Slomšek idr.). Od 1850 do 1900 je potekala druga pedagoška recepcija, ki je spremljala vpliv šolskih knjig in zbirk za mlade. V času od 1900 do 1950 je potekala tretja estetska recepcija, ki je preučevala mladinske avtorje (Otona Župančiča idr.) na ravni člankov. Sledila je četrta, strokovna recepcija, ki je potekala od 1950 do 1980 prek monografij. Postopoma je sledila peta, znanstvena recepcija, ko sta mladinska književnost in didaktika (mladinske) književnosti postali študijska predmeta na vseh štirih univerzah v Sloveniji, ob tem pa se je postopno razvila tudi mednarodna recepcija, predvsem s članki v angleščini v letih 1980–2010 in tudi pozneje.

Literatura

- BARTOL, Mateja Pezdirc, 2010: Slovenska mladinska književnost (1980–2010). Alojzija Zupan Sosič (ur.): *Sodobna slovenska književnost (1980–2010). Obdobja 29.* Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- BLAŽIĆ, Milena Mileva, 2014: *Izvirnost slovenske mladinske književnosti v evropskem kontekstu.* Ljubljana: JAKRS.
- DOVIĆ, Marijan, 2003. Literarni polisistem in mehanizmi medkulturnih stikov. *Jezik in slovstvo* 48/6. 75–85.
- EVEN-ZOHAR, Itamar, 1990, 1997: Polysystem studies. *Poetics Today: International Journal for Theory and Analysis of Literature and Communication* 11/1. www.tau.ac.il/~itamarez/works/

³ A Survey of Slovenian Women Fairy Tale Writers, <http://dx.doi.org/10.7771/1481-4374.2064>

- HARAMIJA, Dragica, 2007: *Meadow of secrets: national awards: Slovene writers for children and youth, Slovene book illustrators*. Ljubljana: Društvo slovenskih pisateljev.
- HARAMIJA, Dragica, 2009a: *Meadow of secrets: national awards: Slovene writers for children and youth, Slovene book illustrators*. Ljubljana: CCI Association of Publishers and Booksellers of Slovenia.
- HARAMIJA, Dragica, 2009b: *Sedem pisav: opusi sedmih sodobnih slovenskih mladinskih pisateljev*. Maribor: Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga, Pedagoška fakulteta.
- HARAMIJA, Dragica, 2009c: *Slovenia's best for young readers*. Ljubljana: Chamber of Commerce and Industry of Slovenia, Association of Publishers and Booksellers of Slovenia.
- HARAMIJA, Dragica, 2010: *Meadow of secrets: national awards: Slovene writers for children and youth, Slovene book illustrators*. Ljubljana: CCI Association of Publishers and Booksellers of Slovenia.
- HARAMIJA, Dragica idr., 2011: *Lila Prap: pravljičarka, ki misli v podobah in zapisuje v znakih/a storyteller who thinks in images and writes*. Celje: Zavod Celeia, Center sodobnih umetnosti, Galerija sodobne umetnosti.
- HUMAR, Kazimir, 1950: *Pregled slovenskega mladinskega slovstva*. Gorica: s. n.
- HUMAR, Kazimir, 1955: *Slovensko mladinsko slovstvo 2*. Gorica: s. n.
- HUNT, Peter (ur.), 2004: *International Companion of Children's Literature*. London, New York: Routledge.
- KOBE, Marjana, 2004: *Vedež in začetki posvetnega mladinskega slovstva na Slovenskem: 1778–1850*. Maribor: Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga, Pedagoška fakulteta.
- KOBE, Marjana, AVGUŠTIN, Maruša, 1998: *Slovenska mladinska književnost in ilustracija/Slovene children's literature and illustration*. Ljubljana: Slovenska sekcija IBBY.
- KORDIGEL ABERŠEK, Metka, 2008: *Didaktika mladinske književnost*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- PREGELJ, Bogo, 1948: Kritika – Slovenska mladinska književnost po osvoboditvi. *Novi svet* 3/10. 785–793.
- SAKSIDA, Igor, 2001: *Mladinska književnost*. Jože Pogačnik (ur.): *Slovenska književnost III*. Ljubljana: DZS.
- STERGAR, Katja idr., 2014. *Slovenia's best for young reader*. Ljubljana: Slovenian Book Agency.
- STRAŽAR, Borut, 1980: *Otroška književnost*. Ljubljana: ZRSSŠ.